

รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยของ ประชาชนเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ จังหวัดปทุมธานี

Collaborative Security Management of public for Prevention of Crime in Pathum-Than Province

พิมพ์พร ปัตวิ* พงศ์กุลธร โรจน์วิรุฬห์**

Pimporn Patthawee* Phongkultorn Rojviroon**

Received : 5 October 2021 / Revised : 22 November 2021 / Accepted : 30 November 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและรูปแบบการจัดการความปลอดภัยในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับการมีส่วนร่วมและรูปแบบการจัดการความปลอดภัยในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี โดยใช้แบบสอบถามการวิจัย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชากรในอำเภอคลองหลวง อำเภอลำลูกกา และอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานงานวิจัยได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัย แบ่งเป็น 5 ชั้น ได้แก่ ให้ข้อมูลข่าวสาร ปกป้องหรือให้อำนาจผ่านตัวแทน เป็นหุ้นส่วน และควบคุมโดยประชาชน รูปแบบการจัดการความปลอดภัย แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ นโยบาย การจัดองค์กร การวางแผนและดำเนินการ การวัดผลการดำเนินการ และการติดตามการทบทวน 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมและรูปแบบการจัดการความปลอดภัยในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ มาก

ข้อเสนอแนะ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการความปลอดภัยในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม หน่วยงานตำรวจควรให้ความสำคัญในการสร้างเครือข่ายสมาชิก และพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมให้กับประชาชนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ รูปแบบการจัดการความปลอดภัย/ การปราบปรามอาชญากรรม

*หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการความปลอดภัย คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

** รศ.พ.ต.อ., ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

*Master of Public Administration, Program in Security Management, Faculty of Police Science, Royal Thai Police Cadet Academy

** Assoc. Prof. Pol.Col., Thesis Advisor, Faculty of Police Science, Royal Thai Police Cadet Academy

Abstract

The objectives of this study were to 1) determine the level of participation and the safety management model in crime prevention and suppression and 2) compare personal factors to the level of participation and the safety management model in crime prevention and suppression in Pathum Thani Province. This study included a questionnaire and surveyed 400 residents in Pathum Thani Province's Khlong Luang District, Lam Luk Ka District, and Sam Khok District. To test the research hypothesis, descriptive statistics are used.

The findings indicated that 1) There were five tiers of security management participation: information, consultation, agency empowerment, partnership, and public control. The model of security management is divided into five components: policy, organization, planning and implementation, performance measurement, and review and monitoring. 2) Different personal characteristics such as gender, age, marital status, educational attainment, and employment all resulted in the same level of involvement and security management style in crime prevention and suppression, with high levels of participation.

Recommendations to stimulate public engagement in security management in the prevention and suppression of crime; police agencies should prioritize membership networks and the development of additional training models for local communities.

Keywords: Participation / Security management model/ Crime suppression

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงด้านยุทธศาสตร์และความมั่นคงที่เกิดขึ้นทั้งภายในประเทศและในโลกทำให้เกิดปัญหาความมั่นคงที่หลายประเทศต้องเผชิญและมีอยู่หลากหลายมิติ ประเทศไทยได้เผชิญปัญหาด้านอาชญากรรมมากขึ้น จากสถิติการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่ความรับผิดชอบของบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 ในปี พ.ศ. 2562 พบว่า ประเภทความผิดฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ (ภาพรวม) รับแจ้ง 1,821 ราย จับกุมได้ 1,667 ราย โดยคดีทำร้ายร่างกายมีการรับแจ้งมากที่สุด 1,120 ราย จับกุมได้ 1,031 ราย ประเภทความผิดฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ (ภาพรวม) รับแจ้ง 5,534 ราย จับกุมได้ 4,511 ราย โดยคดีลักทรัพย์มีการรับแจ้งมากที่สุด 2,751 ราย จับกุมได้ 2,453 ราย (ระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2563) และจากการสำรวจถึงความคิดเห็นของประชาชนของนิด้าโพล (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2560) ที่เกี่ยวกับระดับความรุนแรงของปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบันที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่าง ๆ เช่น การฆาตกรรม การทะเลาะวิวาท การข่มขืน หรือกระทำความผิดทางเพศ การปล้นชิงทรัพย์ หรือก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.32 ระบุว่า มีความรุนแรงมาก เพราะสภาพสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนไป เศรษฐกิจตกต่ำ ผู้คนเครียดกันมากขึ้น อารมณ์รุนแรงขึ้น สภาพจิตใจที่เสื่อมลง ขาดศีลธรรม ไม่มีจิตสำนึก เกิดจากพฤติกรรมเลียนแบบ มีเหตุการณ์เกิดขึ้นบ่อยครั้ง และผู้ที่ก่อเหตุมีอายุลดน้อยลง อีกทั้งยังมีวิธีการที่รุนแรงและโหดเหี้ยมมากขึ้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการเลี้ยงดูของครอบครัว ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาให้ กฎหมายอ่อนแอ ไม่เด็ดขาด สังคมไทยอ่อนแอ และบางส่วนระบุว่ามีความรุนแรงต่างด้าวเข้ามาในไทย มากขึ้น และขาดการควบคุม รองลงมา ร้อยละ 41.52 ระบุว่า มีความรุนแรงค่อนข้างมากเพราะสังคมไทยทุกวันนี้เปลี่ยนไป กฎหมายบ้านเมืองอ่อนแอ ไม่เด็ดขาด คนจึงไม่เกรงกลัวกฎหมาย กล้าที่จะก่อเหตุมากขึ้น

การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะดำเนินการด้วยหน่วยงานตำรวจเพียงหน่วยงานเดียวไม่ได้ ต้องเกิดการแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน ด้วยการร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ แก้ไขปัญหาอาชญากรรมของชุมชนตนเองและพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 ได้กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมตำรวจเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชน ตามความเหมาะสมและความต้องการของแต่ละพื้นที่ (National Police Agency, 2008) ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ได้มีโครงการฝึกอบรมหลักสูตรอาสาสมัครตำรวจบ้านจังหวัดจันทบุรีเป็นโครงการที่ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรีจัดขึ้นภายใต้ความร่วมมือจากภาคประชาชน ในจังหวัดจันทบุรีตามนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 5 ประการ คือ 1) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม 2) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งเพิ่มองค์ความรู้ให้ประชาชนช่วยลดปัญหาอาชญากรรม 3) เพื่อเพิ่มความสามารถให้บริการประชาชนในพื้นที่ ให้สอดคล้องกับความต้องการ

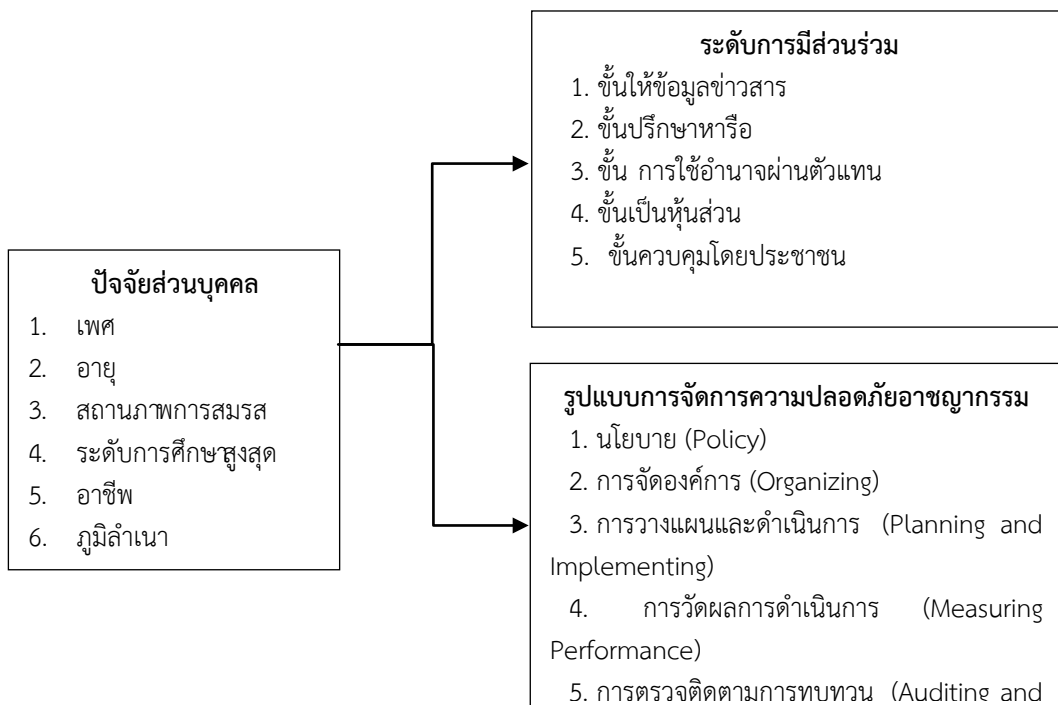
ต้องการของประชาชน 4) เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน และ 5) เพื่อประสานงานกันระหว่างเจ้าพนักงานตำรวจกับผู้นำชุมชน โครงการนี้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 15 - 16 กุมภาพันธ์ 2563 ซึ่งเป็นโครงการต้นแบบให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการจัดการความปลอดภัยอาชญากรรมของประชาชน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานด้านการมีส่วนร่วมการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วม และรูปแบบการจัดการความปลอดภัยในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับการมีส่วนร่วม และรูปแบบการจัดการความปลอดภัยในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) โดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 3 อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ อำเภอสามโคก อำเภอลองหลวง อำเภอลำลูกกา โดยเลือกตัวอย่างที่เป็นประชาชนในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการอาสาสมัครบ้าน โครงการประชารัฐร่วมใจ ดูแลความปลอดภัยบ้านประชาชน และโครงการปกกมลประชารัฐด้านภัยยาเสพติด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรประชาชนในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2562)

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	คลองหลวง	284,647	183
2	ลำลูกกา	281,117	181
3	สามโคก	55,587	36
รวม		621,351	400

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามในงานวิจัย (Questionnaire) โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการความปลอดภัยอาชญากรรม

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) และนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง (Try Out) จำนวน 30 ชุด โดยจัดทำหนังสือขออนุญาตลงพื้นที่เก็บแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการเขตในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และจัดทำหนังสือถึงนายอำเภอในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี เพื่อขออนุญาตลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาการรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ 2564 รวมระยะเวลา 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statics) สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 และเพศหญิง จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50

กลุ่มอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 อายุ 51 – 60 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 และ มากกว่า 60 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

สถานะภาพการสมรส สถานะโสดจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 สมรส จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 และ หย่า/หม้าย/แยกกันอยู่ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.75

ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.25 และระดับปริญญาตรี จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.75

อาชีพ รับจ้างทั่วไป จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.25 พนักงานบริษัท 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.75 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 และ ไม่ได้ทำงาน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1

ภูมิลำเนา ภาคเหนือ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ภาคอีสาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ภาคใต้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1 และภาคกลาง จำนวน 380 คน คิดเป็นร้อยละ 95.00

ส่วนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

1. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโครงการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เข้าร่วม โดยเข้าร่วมโครงการอาสาตำรวจบ้าน จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 โครงการปกกลดประชารัฐด้านภัยยาเสพติด จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 โครงการประชารัฐร่วมใจ จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 และอื่น ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25

2. สถานะภาพตามสภาพของสมาชิกซึ่งเป็นแกนนำโครงการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 คณะกรรมการโครงการ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 และสมาชิกโครงการ จำนวน 387 คน คิดเป็นร้อยละ 96.75

3. ระยะเวลาในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในโครงการ โดยมีระยะเวลาเข้าร่วมโครงการน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน จำนวน 381 คน คิดเป็นร้อยละ 95.25 และมากกว่า 3 เดือน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.75

4. ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการ ในชั้นการให้ข้อมูลข่าวสาร ชั้นปรึกษาหารือ ชั้นการใช้อำนาจผ่านตัวแทน ชั้นเป็นหุ้นส่วน และชั้นการควบคุมโดยประชาชน โดยกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ย 3.72 ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมระดับมาก

4.1 ระดับการมีส่วนร่วมในชั้นการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยการแจ้งเหตุอาชญากรรม การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ การให้ข้อมูลอาชญากรรมแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อมีการตรวจสอบพื้นที่ มีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ย 3.78 ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมระดับมาก

4.2 ระดับการมีส่วนร่วมชั้นปรึกษาหารือ มีการร่วมกันประชุมป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การเสนอความคิดเห็น และร่วมปรึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรมกับชุมชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ย 3.80 ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมระดับมาก

4.3 ระดับการมีส่วนร่วมชั้นการใช้อำนาจผ่านตัวแทน โดยมีการร่วมตรวจสอบ/ตรวจค้น/จับกุม ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ต้องหาในคดีอาชญากรรม การลาดตระเวน หรือการตรวจสอบพื้นที่อาชญากรรม และเป็นตัวแทนรับสมาชิก/ขยายสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ มีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ย 3.86 ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมระดับมาก

4.4 ระดับการมีส่วนร่วมชั้นเป็นหุ้นส่วน มีการร่วมวางแผนการดำเนินโครงการกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ การบริจาคสิ่งของ เงิน หรืออุปกรณ์อื่น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในโครงการ และการมีส่วนร่วมตั้งด่านอาชญากรรมในชุมชน มีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ย 3.65 ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมระดับมาก

4.5 ระดับการมีส่วนร่วมชั้นควบคุมโดยประชาชน มีการเสนอเปลี่ยนแปลงแผนการดำเนินงาน โดยไม่ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ทราบ เป็นตัวแทนในการประชาสัมพันธ์การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชน และจัดทำรายงานผลการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้กับสถานีตำรวจทราบ มีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ย 3.49 ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมระดับมาก

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการความปลอดภัยอาชญากรรม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการความปลอดภัยอาชญากรรม ด้านนโยบาย ด้านการจัดการองค์การ ด้านการวางแผนและการดำเนินการ ด้านการวัดผลการดำเนินการ และด้านการตรวจติดตามการทบทวน โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเฉลี่ย 3.16 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

1. ด้านนโยบาย โครงการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจทำให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจทำให้สามารถเรียนรู้วิธีการป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรม และเมื่อเข้าร่วมโครงการทำให้อาชญากรรมในพื้นที่ชุมชนลดลง โดยมีความคิดเห็นเฉลี่ย 3.16 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการจัดองค์การ มีการติดตั้งอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย ทำให้ความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมลดลง การสร้างเครือข่ายสมาชิกป้องกันภัยอาชญากรรม ทำให้ช่องว่างในการติดต่อสื่อสารเมื่อมีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น และการให้สมาชิกลาดตระเวน หรือการตรวจสอบพื้นที่บ่อยครั้ง ทำให้ความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมลดลง โดยมีความคิดเห็นเฉลี่ย 2.95 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการวางแผนและการดำเนินการ โดยการให้สมาชิกได้วางแผนการดำเนินกิจกรรมด้านการป้องกันภัยอาชญากรรม ทำให้เกิดความไว้วางใจและรู้สึกปลอดภัยในการเดินทางไปพื้นที่ต่าง ๆ

การมีประชาชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกิจกรรมทำให้ความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมลดลง และมีการประชุม การฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกบ่อยครั้ง ทำให้เกิดความเชี่ยวชาญในการป้องกันภัยอาชญากรรมในพื้นที่ โดยมีความคิดเห็นเฉลี่ย 3.36 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านการวัดผลการดำเนินการ ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาลงพื้นที่ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมป้องกันภัยอาชญากรรม ทำให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย และความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมลดลง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การป้องกันเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ ทำให้ความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมลดลง และการป้องกันภัยอาชญากรรม หรือการทดสอบการป้องกันเหตุอาชญากรรม จะทำให้ประชาชนเกิดความเชี่ยวชาญในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยมีความคิดเห็นเฉลี่ย 3.23 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านการตรวจติดตามการทบทวน การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการป้องกันภัยอาชญากรรม จะทำให้สามารถพัฒนางานด้านการจัดการความปลอดภัยได้ตรงจุด มีการสอบถามหรือสัมภาษณ์สมาชิกเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการป้องกันภัยอาชญากรรม การนำความคิดเห็นของสมาชิกไปปรับปรุงและพัฒนา จะทำให้ความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมลดลง โดยมีความคิดเห็นเฉลี่ย 3.23 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

สรุปและอภิปรายผล

1.ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมโครงการปกกลดประชารัฐด้านภัยยาเสพติด มีสถานภาพเป็นสมาชิกโครงการ และมีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน โดยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับดังนี้ ขั้นการใช้อำนาจผ่านตัวแทน ขั้นปรึกษาหารือ ให้ข้อมูลข่าวสาร ขั้นเป็นหุ้นส่วน และขั้นควบคุมโดยประชาชน โดยมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนเป็นผู้อยู่ในพื้นที่ชุมชน และเข้าใจพื้นที่เป็นอย่างดี จึงมีความใส่ใจและเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในแต่ละขั้นตอนให้เป็นไปด้วยดี สอดคล้องกับแนวคิดของจอมพงศ์ มงคลวนิช (2554) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินงาน เกิดผลต่อการขับเคลื่อนองค์การหรือเครือข่าย โดยมีเงื่อนไขหรือหลักการสำคัญ 3 ประการคือ การมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหาตัดสินใจในเรื่องนั้นๆ กระบวนการมีส่วนร่วมนั้นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค และขีดความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพ อิสรภาพที่จะตัดสินใจว่าจะเลือกหรือจัดให้มีการมีส่วนร่วมหรือไม่ และสอดคล้องกับแนวคิดของ อุทิศ สุภาพ (2560) กล่าวว่า การ

ป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อมทางสังคม (นามธรรม) เป็นการวัดความสัมพันธ์ของชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมขึ้น และผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกัน แต่ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อาชีพ ภูมิลำเนา ที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒน์วิทย์ แสงมุกดา (2560) ได้ทำการศึกษากการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจร เพื่อสังคม กรณีศึกษา : กลุ่มผู้ขับรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคมจำแนกตามผู้ที่มีเพศ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพ ภูมิลำเนาเดิมแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากประชาชนมีเพศ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา แตกต่างกัน แต่อาจมีความคิดเห็น และพฤติกรรมความร่วมมือร่วมใจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เช่นเดียวกัน ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาพรวมแตกต่างกัน

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการความปลอดภัยอาชญากรรม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการความปลอดภัยอาชญากรรม รายชื่อของแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนี้ ด้านการวางแผนและดำเนินการ ด้านการตรวจติดตามการทบทวน ด้านการวัดผลการดำเนินการ ด้านนโยบาย และด้านการจัดองค์การ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2526) กล่าวว่า มาตรการในการกำหนดนโยบายโดยคำนึงถึงประชาชนส่วนรวม เพิ่มประสิทธิภาพในการสอดส่องตรวจตรา และมีการควบคุมพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท ให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ รวมทั้งทำการฝึกอบรมประชาชนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมในลักษณะที่ค่อยเป็นค่อยไป แต่ต่อเนื่องโดยเน้นที่การผูกสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ให้เกิดความรู้สึกเหมือนพี่น้อง การรับผิดชอบร่วมกันต่อส่วนรวมเพื่อป้องกันอาชญากรรม และการปฏิบัติที่ถูกต้อง เมื่อประสบเหตุด่วนเหตุร้าย นอกจากนี้การควบคุมการใช้พื้นที่แต่ละประเภท โดยกลุ่มผู้รับผิดชอบหลักและผู้สนับสนุนให้เหมาะสมกับนโยบายที่กำหนดไว้ โดยมีตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการควบคุมพื้นที่สาธารณะ ส่วนประชาชนผู้อยู่อาศัยควบคุมพื้นที่ในย่าน หรือละแวกบ้าน โดยใช้มาตรการเพื่อนบ้านเตือนภัย หรือสายตรวจประชาชนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุพัตรา ขอมกระโทก (2563) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการความปลอดภัยปัญหาอาชญากรรมของสถานรตำรวจภูธรเมืองพัทธยา กรณีศึกษาในเชิงการป้องกัน พบว่า แนวทางการป้องกันอาชญากรรม เจ้าหน้าที่ควรมีความเข้มงวดกวดขัน ระดมตรวจสอบกวาดล้างอาชญากรรมเชิงรุก ต้องมีการจัดประชุมผู้ประกอบการเพื่อสอบถามและหาแนวทางในการร่วมกันแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นการร่วมมือของคนในพื้นที่ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และ

ภูมิลาเนาที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการความปลอดภัยอาชญากรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา นาคประสิทธิ์ (2557) ได้ทำการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี พบว่า ปัจจัยด้านเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒน์วิทย์ แสงมุกดา (2560) ได้ทำการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคม กรณีศึกษา กลุ่มผู้ขับรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคมจำแนกตามผู้ที่มีเพศ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพ ภูมิลาเนาเดิมแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนมีเพศ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ภูมิลาเนา แตกต่างกัน แต่อาจมีความคิดเห็น และพฤติกรรมความร่วมมือร่วมใจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพโรจน์ พัทธาจิระศักดิ์ (2560) ได้ทำการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ขับขี่จักรยานยนต์รับจ้างในการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลพญาไท พบว่า ผู้ขับขี่จักรยานยนต์รับจ้างที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลพญาไทแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา นาคประสิทธิ์ (2557) ได้ทำการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี พบว่า ปัจจัยด้านอาชีพที่แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน อาจมีประสบการณ์ในการใช้ชีวิตในพื้นที่ชุมชนที่แตกต่างกัน มีความเข้าใจในบริบทของสังคมที่เป็นพื้นที่เสี่ยงแตกต่างกัน จึงมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอาชีพที่แตกต่างกันนั้น อาจจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่ช่วยเกื้อหนุนกับอาชีพของแต่ละคน จึงมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สถาพร เจริญสรชัย (2564) ได้ดำเนินการศึกษาแนวทางการจัดการความปลอดภัยด้วยอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับผู้โดยสารการรถไฟแห่งประเทศไทยกรณีศึกษา พื้นที่รับผิดชอบของกองกำกับการ 1 กองบังคับการตำรวจรถไฟ พบว่า แนวทางจัดการความปลอดภัยด้านอาชญากรรม ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การแจ้งข่าวอาชญากรรม การจัดการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยให้ประชาชนในพื้นที่เข้าใจและเข้าถึงสภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ก่อให้เกิดความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม

ข้อเสนอแนะ

ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการ หน่วยงานตำรวจควรสร้างความใกล้ชิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ซึ่งจะทำให้ไว้วางใจและภาคประชาชนพร้อมที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ อย่างขึ้น

ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการขึ้นควบคุมโดยประชาชนในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การเสนอเปลี่ยนแปลงแผนการดำเนินงาน โดยไม่ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ทราบ ดังนั้น หน่วยงานตำรวจควรให้อำนาจแก่ประชาชนในการปรับแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมีความเหมาะสมต่อเหตุการณ์อาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงนั้น ๆ

รูปแบบการจัดการความปลอดภัยอาชญากรรมด้านการจัดองค์การในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ดังนั้น หน่วยงานตำรวจควรให้ความสำคัญในการสร้างเครือข่ายสมาชิกป้องกันภัยอาชญากรรม ซึ่งจะทำให้ประชาชนที่ได้เข้าร่วมมีพันธมิตรในการสื่อสาร และช่องทางการติดต่อเกี่ยวกับด้านอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้น ช่วยทำให้เกิดความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมลดลง เนื่องจากรู้ความเคลื่อนไหวของเหตุอาชญากรรมที่รวดเร็ว

รูปแบบการจัดการความปลอดภัยอาชญากรรมด้านการวัดผลการดำเนินการในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การป้องกันภัยอาชญากรรม หรือการทดสอบการป้องกันเหตุอาชญากรรม ดังนั้น หน่วยงานตำรวจควรมีการจำลองสถานการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกับบทบาทสถานการณ์นั้นจริง ๆ จะทำให้ประชาชนเกิดความเชี่ยวชาญในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม สามารถรับมือต่อเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นได้

รูปแบบการจัดการความปลอดภัยอาชญากรรมด้านการตรวจติดตามการทบทวนในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการป้องกันภัยอาชญากรรม จะทำให้สามารถพัฒนางานด้านการจัดการความปลอดภัยได้ตรงจุด ดังนั้น หน่วยงานตำรวจควรมีการประเมินชี้วัดความพึงพอใจจากภาคประชาชนที่เข้าร่วมโครงการป้องกันภัยอาชญากรรมแบบทุกไตรมาส หรือทุก ๆ 3 เดือน เพื่อให้เห็นประสิทธิผลของงานก่อน จะทำให้สามารถพัฒนางานด้านการจัดการความปลอดภัยได้ตรงจุดยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กฤษฎา นาคประสิทธิ์. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี*. ค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรังสิต.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). *การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีสยาม.
- นพโรจน์ พัชราจิระศักดิ์. (2560). *การมีส่วนร่วมของผู้ขับเคลื่อนนโยบายในการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลพญาไท*. ค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

- พัฒนวิทย์ แสงมุกดา. (2560). การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมผ่านสื่อวิทยุจราจรเพื่อสังคม กรณีศึกษา: กลุ่มผู้ขับรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*. 11(24) : 20-31.
- ระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2563). สถิติฐานความผิดคดีอาญาหน่วยงาน กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2562. เข้าถึงได้จาก [file:///C:/Users/User/AppData/Local/Temp/สถิติฐานความผิดคดีอาญา\(คดี%204%20สถานพร เอียร์สรชัย. \(2564\). แนวทางจัดการความปลอดภัยภัยร้ายอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับผู้โดยสารการรถไฟแห่งประเทศไทยกรณีศึกษา พื้นที่รับผิดชอบของกองกำกับการ 1 กองบังคับการตำรวจรถไฟ. *วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย*. 17\(1\) : 17-32.](file:///C:/Users/User/AppData/Local/Temp/สถิติฐานความผิดคดีอาญา(คดี%204%20สถานพร%20เอียร์สรชัย%202564).htm)
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2560). ปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบัน. เข้าถึงได้จาก <http://nidapoll.nida.ac.th/index.php>. (3 สิงหาคม 2563).
- สุพัตรา ขอมกระโทก. (2563). การจัดการความปลอดภัยปัญหาอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยา กรณีศึกษา ในเชิงการป้องกัน. *วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย*. 16(2) : 50-64.
- อุทิศ สุภาพ. (2560). [Online]. การป้องกันอาชญากรรม โดยการลดช่องโอกาสในการตกเป็นเหยื่อ : เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/article/news_739425. (10 มิถุนายน 2562).